

Mākslinieks un rakstnieks Karls Gothards Grass (1767–1814) Vidzemē un Eiropā

Konference Latvijas Nacionālajā bibliotēkā
2017. gada 21. un 22. septembrī Rīgā

21. septembris

Latvijas Nacionālā bibliotēka,
Mūkusalas iela 3, Rīga, 11. stāva kore

Darba valodas: latviešu, vācu

10.10 Ievadvārdi konferencei

I Mākslinieks un rakstnieks Grass

Sekcijas vadība: DR. BEATA PAŠKEVICA

10.30 **Karls Gothards Grass. Pašportrets**

EDVARDA ŠMITE, Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, Rīga

11.10 **Baltijas Apgaismības ainavas jeb „Manā dvēselē ir rakstīts,
ka maizi man dos māksla”. Karla Gotharda Grasa mākslinieka pašstilizācija**

KADI POLLI, KUMU muzejs Tallinā, Tallina

11.50 **Pauze**

12.10 **Karla Gotharda Grasa dzeja, kas publicēta Šillera izdevumā “Thalia”**

DR. KRISTOFERS MEIDS, Freiburgas Universitāte

12.50 **“Es atnācu, ieraudzīju un iemīlēju Tevi!”**

Karla Gotharda Grasa piemiņas albums

DR. DIRKS ZANGMEISTERS, Gotas Pētniecības centrs, Erfurtes Universitāte

13.30 **Karla Gotharda Grasa literārais ieguldījums
Kotas izdevumam “Morgenblatt für gebildete Stände”**

DR. KLAUDIJA TASCUS, Jēnas Frīdriha Šillera universitāte

14.10 **Pusdienu pārtraukums**

II Grass un Šveice

Sekcijas vadība: DR. DIRKS ZANGMEISTERS

15.10 **Karla Gotharda Grasa Šveices tēls aprakstā “Šveices ceļojumi”**

PROF. DR. ŪVE HENČELS, Kemnicas Tehniskā universitāte

15.50 **“... uz mūžiem, liktenīgi izdzīts no Cīrihes mierpilnajiem mūriem.
Karls Gothards Grass helvētiskajā Šveicē**

PD DR. ANETE LITEKENA, Cīrihes Centrālā bibliotēka / Bernes Universitāte

16.30 **Grasam veltītās izstādes apskate ar izstādes autoru
komentāriem, pēc tam pauze**

III Grass un Sicīlija

Sekcijas vadība: DR. KLAUDIJA TASCUSS

- 17.20 **“K. G. Grasa 1804./1805. gada ceļojuma apraksts pa Sicīlijas salu kā romantisma laikmeta ceļojumu literatūras piemērs”**
DR. EDGARS CESKE, Turaidas muzejrezervāts, Sigulda
- 18.00 **„Ilgas pēc dienvidu zemes” – Karla Gotharda Grasa Sicīlijas atklāšana dzejnieka un mākslinieka acīm**
KLAUDIJA ANNA GRESNERE, Braunsveigas Tehniskā universitāte
- 18.40 **Karls Gothards Grass un Sicīlija. Dubulttalanta un apraksta mākslas tematika**
PROF. DR. RENATA GAMBINO, Katānijas Universitāte

22. septembris

Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Ziedoņa zāle, ātrijs

Darba valodas: latviešu, vācu ar simultānu tulkojumu

IV Grass un Vidzeme

Sekcijas vadība: EDVARDA ŠMITE

- 9.00 **Karla Johana Grasa piētiskais mācītājnams**
DR. BEATA PAŠKEVICA, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Rīga
- 9.40 **Mēnessgaismas “pravieši” un Vidzemes muižu bibliotēkas**
KRISTĪNE ZAĻUMA, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Rīga
- 10.20 **Mūzikas skaņas Vidzemes muižās**
DR. IEVA PAULVIČA, Mālpils
- 11.00 **Pauze**
- 11.20 **Jaunais Karls Gothards Grass Johana Vilhelma Krauzes atmiņu pierakstos**
DR. GOTFRĪDS ECOLDS, Volfenbitele
- 12.00 **Par antikvārismu un glezniecisko skaistumu:
Johans Kristofs Broce un Karls Gothards Grass**
DR. AIJA TAIMIŅA, Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka, Rīga
- 12.40 **Konferences noslēgums**
- 14.00 – 17.00
Ekskursija pa Vecrīgu – 18. gadsimta Rīga (pēc vēlēšanās).
Tikšanās vieta – Nacionālās bibliotēkas ātrijs

Konferences koordinatore: Dr. Beata Paškevica. Epasts: beata.paskevica@lnb.lv. Tel. +371 29506697

BÖCKLER-MARE-BALTICUM-STIFTUNG

L N B

L A T V I J A S
N A C I O N Ā L Ā
B I B L I O T Ē K A

Der Künstler und Schriftsteller Carl Gotthard Graß (1767–1814) in Livland und Europa

Konferenz in der Nationalbibliothek Lettlands, Riga
21. und 22. September 2017

21. September

Nationalbibliothek Lettlands, Mūkusalas iela 3, Riga,
Konferenzraum 11. Stock
Arbeitsprachen: lettisch, deutsch

10.10 Uhr Grußwort zur Konferenz

I Graß als Künstler und Schriftsteller

Leitung der Sektion: DR. BEATA PAŠKEVICA

10.30 Uhr **Carl Gotthard Graß. Selbstbildnis**
EDVARDA ŠMITE, Nationales Kunstmuseum, Riga

11.10 Uhr **Landschaften der baltischen Aufklärung oder »Es ist in meiner Seele geschrieben, daß die Kunst mir Brot geben wird«. Carl Gotthard Graß' Selbststilisierungen als Künstler**
KADI POLLI, KUMU Museum Tallin, Tallin

11.50 Uhr **Pause**

12.10 Uhr **Carl Gotthard Graß' lyrische Beiträge zu Schillers *Thalia***
DR. CHRISTOPHER MEID, Universität Freiburg

12.50 Uhr **»Ich kam, ich sah, ich liebte Dich!« Das Stammbuch von Carl Gotthard Graß**
DR. DIRK SANGMEISTER, Forschungszentrum Gotha

13.30 Uhr **Carl Gotthard Graß als Beiträger von *Cottas Morgenblatt für gebildete Stände***
DR. CLAUDIA TASZUS, Fr.-Schiller-Universität Jena

14.10 Uhr **Mittagspause**

II Graß und die Schweiz

Leitung der Sektion: DR. DIRK SANGMEISTER

15.10 Uhr **Das Schweizbild von Carl Gotthard Graß in den *Wanderungen in der Schweiz***
PROF. DR. UWE HENTSCHEL, Technische Universität Chemnitz

15.50 Uhr **»... auf immer, durch mein Loos verbannt aus Zürichs friedevollen Mauren«. Karl Gotthard Graß in der Schweiz der Helvetik**
PD DR. ANETT LÜTTEKEN, Zentralbibliothek Zürich/Universität Bern

16.30 Uhr **Führung durch die Ausstellung, anschließend Pause**

III Graß und Sizilien

Leitung der Sektion: DR. CLAUDIA TASZUS

- 17.20 Uhr **C.G. Graß' Reise durch Sizilien in den Jahren 1804/05
als ein Beispiel der Reisebeschreibung zur Zeit der Romantik**
DR. EDGARS CESKE, Museumsreservat Turaida
- 18.00 Uhr **»Sehnsucht nach einem südlichen Lande« – Carl Gotthard Graß' Entdeckung Siziliens
als Poet und Landschaftsmaler**
CLAUDIA ANNA GRÄSSNER, Technische Universität Braunschweig
- 18.40 Uhr **Carl Graß und Sizilien. Das Thema der Doppelbegabung und der Beschreibungskunst**
PROF. DR. RENATA GAMBINO, Università degli Studi di Catania

22. September

**Nationalbibliothek Lettlands,
Konzertsaal, Atrium**

Arbeitsprachen: lettisch, deutsch mit Simultanverdolmetschung

IV Graß und Livland

Leitung der Sektion: EDVARDA ŠMITE

- 9.00 Uhr **Das pietistische Pfarrhaus von Karl Johann Graß**
DR. BEATA PAŠKEVICA, Nationalbibliothek Lettlands, Riga
- 9.40 Uhr **Die »Mondlichtpropheten« und die livländischen Adelsbibliotheken**
KRISTĪNE ZAĻUMA, Nationalbibliothek Lettlands, Riga
- 10.20 Uhr **Über das Musizieren in den Gutshöfen Livlands zur Zeit von Graß**
DR. IEVA PAULOVĪČA, Riga/Mālpils
- 11.00 Uhr **Pause**
- 11.20 Uhr **Der junge Carl Graß im Spiegel der Lebenserinnerungen
Johann Wilhelm von Krauses**
DR. GOTTFRIED ETZOLD, Wolfenbüttel
- 12.00 Uhr **Über den Antiquarismus und das malerische Schöne:
Johann Christoph Brotze und Carl Gotthard Graß**
DR. AIJA TAIMIŅA, Akademische Bibliothek der Universität Lettlands, Riga
- 12.40 Uhr **Ende der Konferenz**
- 14.00 bis 17 Uhr
Führung durch die Altstadt – Riga des 18. Jahrhunderts (nach Wunsch).
Treffpunkt – Atrium der Nationalbibliothek

Koordination der Konferenz: Dr. Beata Paškevica. Email: beata.paskevica@lnb.lv. Tel. +371 29506697

BÖCKLER-MARE-BALTICUM-STIFTUNG

